

FLEXIBILISERING, MAAR DAN METEEN GOED

en met de Associate degree

Hans Daale - Leido

opzet

- Invoering van de associate degree als opleiding
- Flexibilisering, verticaal en horizontaal, van de beroepskolom (mbo/hbo) – een aantal dwarse gedachten

Ad wordt een opleiding

- Van programma naar opleiding
- Op zichzelf niet echt anders...
- Maar de impact op bestuurders is wel van belang – dus het besluit is in strategische zin wel handig
- Echter: het effect van de Ad in 2006 was al niet bekend... en dat zal met de invoering van de opleidings-status niet anders zijn

Wat komt er dan op ons af?

- Nieuwe toelatingseisen: anders voor mbo dan voor havo, en voor voltijd en deeltijd?
- Andere opzet, met eigen vormgeving en eigen regelingen (BSA...)
- Doorstroom naar een resterend programma om de B te halen

Kansen

- Meer aandacht via Regionale Associate (degree) Colleges: maar dan is een RAC-concept wel handig!
- Nieuwe aanpak format B (Ad als mbo en hbo): eigen overeenkomst
- Ad's meer laten doorlopen vanuit mbo-4 incl. keuzedelen
- Meer gebruik van duale vormen (bpv / bbl / duale Ad): regionale samenwerking met het bedrijfsleven (RAC is dan wel handig)

Nog wel wat te regelen

- 2 x Ad in plaats van 1 x Bachelor (wettelijk college-geld): specifiek voor bepaalde doelgroepen die niet opteren voor de Bachelor
- Propedeuse-diploma
- Goede vormgeving BSA
- Studiekeuzecheck voor de Ad-opleiding (en alle regelingen die aan de inschrijving zijn gekoppeld)
- Wie werken hierbij samen als mbo en hbo (breed / sector / opleiding)
- Bewerken van het regionale bedrijfsleven (alumni-beleid / dualisering)

En dan: Flexibilisering !!

- Beroepskolom: 'beroep + opleiding' is niet hetzelfde als 'opleiding + beroep'
- Maar het is wel: uitstappen en dan weer instappen... levenlang... verticaal en horizontaal...
- Dat is de toekomst van ons systeem, binnen een nieuwe beroepskolom
- Maar dan: De kolom moet breder zodat de randen ervan verder van elkaar af komen te liggen, met minder kans om over een rand te vallen – en meer treden om vastigheid te hebben bij het klimmen
- Doel: Geen uitval meer maar 'slingeren door de beroepskolom'

Specifiek voor het publiek alhier bijeen

- Geen uitval meer uit het hbo... (uitval zonder een volgend diploma wordt bedoeld)
- Maar begeleid uitstappen met een port-folio inclusief interessante competenties, met een bepaalde erkenning
- En later terugkeren voor een (formeel) erkend diploma
- Kernbegrippen: **hbo en erkend** – die moeten ruimer worden benoemd

Hoe dan?

- HBO wordt ingebed in de kolom met 'alles dat gericht is op het werkveld (loopbaan / in het bestaan voorzien) op de niveaus 4, 5, 6 en 7 van het NLQF'
Te noemen (werknaam): Nationale Professionele Onderwijsruimte (NPOR)
- Erkend: kan gebeuren door NVAO, NCP (NLQF), branches (i.h.a. werkveld-organisaties, beroepsgroepen met een register...) en andere
Te noemen (werknaam): Nationaal Platform Erkenning NPOR
- Dus aangrijpingspunt = de niveaus, vervolgens kijkend naar doelgroepen van scholings-trajecten en aanbieders (hogescholen, bedrijfsacademies, private partijen, enz.) – en dan alles tussen de niveaus in als het ware

Voorbeeld van de nieuwe aanpak

- Schrik niet... denk even mee... voor een bekostigde instelling
- Student begint aan een studiejaar en heeft voor dat gehele jaar betaald (en de ouders leveren hun bijdrage ook voor langere tijd)
- De instelling krijgt vergoeding voor dat gehele jaar en plant... voor het eerste semester
- Helaas, 't gaat niet goed na de eerste periode: switchen, toch maar de Ad...
- Maar de conclusie kan zijn: we gaan ermee stoppen, met ingang van het tweede semester... maar dan niet 'zomaar'... want dat is weggegooid energie

Student en instelling trekken mooi samen op

- Er is dan een port-folio opgebouwd... kijken wat het waard is... in termen van certificaten en diploma's voor de arbeidsmarkt (HBd, NIMA, CBL... al dan niet nu al gekoppeld aan het NLQF – maar met een eigen 'dekking')
- Er wordt gekeken wat nog ontbreekt dan wel wat een zinvolle aanvulling is qua certificaten binnen het werkveld van die opleiding...
- En wat in het komende semester kan worden gedaan

Een zinvolle uitgeleiding...

- Situatie is dus: geen groep voor de student / wel collegegeld betaald / geen kosten voor de instelling voor deze student (en misschien voor een hele groep)
- Student volgt voor een HBd, een diploma, certificaten
  - lessen van een module (eigen of andere opleiding, lager of hoger leerjaar...
  - trainingen, desnoods in de private setting... of bij een bedrijf...
- De student betaalt eventueel wat mee hieraan (of als er al een baan in het verschiet ligt, ook de werkgever...)

Situatie is dus

- Aan het eind van het jaar een zinvol portfolio, hoe klein of groot dan ook
- De betrokkene verlaat de instelling – en blijft als alumnus bekend aldaar
- Na 2 jaar volgt een oproep voor een gesprek en wordt gezien wat de mogelijkheden voor een formeel diploma zijn (nog meer certificaten of inschrijven als duale student...)
- Geen mogelijkheden, dan sluiten ze het dossier op dat moment af

Moraal van het betoog

- Flexibilisering binnen het huidige formele systeem lukt never nooit (denk aan experimenten met deeltijd...)
- Differentiatie niet alleen verticaal maar vooral ook horizontaal
- Het EQF staat centraal, dus de leeruitkomsten en dan volgen de doelgroepen, de aanbieders en daarna de werkvormen (vormgeving) vanzelf
- En dan kan de route mbo-hbo een eigen plek krijgen, met optimalisering van de eigenschappen die deze twee gebieden binden